

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MUĞLA VALİLİĞİ YATIRIM İZLEME VE KOORDİNASYON BAŞKANLIĞI

2021 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	7
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM BULGULARI.....	12
8.	EKLER.....	27

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	3
Tablo 2: 2021 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 3: 2021 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	4
Tablo 4: Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının Doğrudan Hissedarı Olduğu Organize Sanayi Bölgeleri	5

KISALTMALAR

TBMM : Türkiye Büyük Millet Meclisi

YİKOB : Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Taşınmaz Kültür Varlıkları Katkı Payları Tahakkuk İşlemleri Muhasebe Kayıtlarının Tam ve Doğru Olarak Yapılmaması
2. Organize Sanayi Bölgesi Tüzel Kişiliğindeki Ortaklık Hisselinin Muhasebe Kayıtlarına Yansıtılmaması

B. Diğer Bulgular

1. Su Ürünleri İstihsal Hakkı Kiralarının Tahsil Sürecinin Sağlıklı İşlememesi
2. Vilayetler Birliği İçin Ayrılan Payların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi
3. Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Yerine Brüt Tutar Olarak Bütçe Geliri Kaydedilmesi
4. Elektrik Dağıtım Şirketi Adına Yapılan Elektrik Trafolarının Devirlerinin Yapılmaması ve Bunlar İçin Bütçeden Yapılan Giderlerin Dağıtım Şirketinden Alınmaması
5. Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılan ve Gerçekleşmesi Belli Süreyi Gerektiren Hizmet ve Yapım İşlerinde Sözleşme Yapılmaması
6. Temsil Ağırlama Giderlerinde Gerçekleştirme Görevlisinin Mal ve Hizmet Alım Sürecinin Dışında Yer Alması Nedeniyle Yetki ve Sorumluluk Uyumsuzluğu Bulunması
7. Yapım İşlerinde İş Artış ve Eksilişine İlişkin Gerekçelerin Yeterli Olmaması
8. Yapım İşlerine Ait Nihai Projelerin İdareye Teslim Edilmemesi
9. İç Kontrol Çalışmalarının Sistemli ve Bütünleşik Şekilde Tasarlanmaması ve Bir Eylem Planına Dayanmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu ile İl Yatırım ve Hizmetlerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 28'inci maddesinin (A) fıkrası ile büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde genel bütçeli idare olarak yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları kurulmuş, daha sonra aynı maddede 674 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 35'inci maddesiyle yapılan değişiklikle yatırım izleme koordinasyon başkanlıkları, 01.09.2016 tarihinden itibaren genel bütçe kapsamındaki idare olmaktan çıkarılarak, kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli idareye dönüştürülmüştür.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 273'üncü maddesinde, büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde, valiye bağlı olarak kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli olarak kurulan yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının;

- Kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılması, izlenmesi ve koordinasyonu,
- Acil çağrı, afet ve acil yardım hizmetlerinin koordinasyonu ve yürütülmesi,
- İlin tanıtımı, gerektiğinde merkezi idarenin taşrada yapacağı yatırımların yapılması ve koordine edilmesi,
- Temsil, tören, ödüllendirme ve protokol hizmetlerinin yürütülmesi,
- İldeki kamu kurum ve kuruluşlarına rehberlik edilmesi ve bunların denetlenmesi görevlerini gerçekleştireceği belirtilmiştir.

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik'in 5'inci maddesinde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının görev, yetki ve sorumlulukları düzenlenmiştir.

Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları bünyesinde kurulan acil çağrı merkezlerinin işleyişine dair usul ve esaslar 112 Acil Çağrı Merkezleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir.

Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının; muhasebe ve raporlama işlemlerinde,

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri; taşınır mallarına ilişkin işlemlerinde, Taşınır Mal Yönetmeliği hükümleri; mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlara ilişkin işlemlerinde, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri; yapılan harcamalara ilişkin belge düzenleme işlemlerinde Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Valiye bağlı olarak kurulan özel bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının teşkilat yapısı Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik'te düzenlenmiştir. Yönetmelik'in 3'üncü maddesinde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığının sevk ve idaresini yapan başkanın vali veya valinin görevlendirdiği vali yardımcısı olduğu ifade edilmiştir.

Başkanlıkta Yönetmelik'in 4'üncü maddesi gereği Yatırım İzleme Müdürlüğü, Rehberlik ve Denetim Müdürlüğü, Strateji ve Koordinasyon Müdürlüğü, 112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğü, İdari ve Mali İşler Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü ile Doğal Kaynaklar, Ruhsat ve Kültür Varlıkları Müdürlüğü bulunmaktadır.

Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının personel ihtiyacı İçişleri Bakanlığı kadrolarında görev yapan personelden karşılanmaktadır. Başkanlık bünyesindeki müdürlüklerde ve geçici birimlerde görev yapmak üzere uzman, sözleşmeli personel ve memurları kadro, yer ve unvanlarına bakılmaksızın başkanlıkta görevlendirmeye valiler yetkilidir. Bu yetki çerçevesinde Muğla Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığında Vali tarafından görevlendirilmiş 94 memur, 28 sözleşmeli personel ve 21 taşerondan kadroya geçen işçi çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında olmamakla birlikte bütçelerinin hazırlanması ve uygulanması ile ilgili hususlar, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiş olup Yönetmelik'te 5018 sayılı Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan ikincil mevzuattaki bütçe, kesin hesap, sorumluluk, hesap ve kayıt düzeni, muhasebe ve

raporlamaya ilişkin benzer hükümlere yer verildiği görülmektedir. Öte yandan Yönetmelik'in 19'uncu maddesine göre Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hallerde 5018 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümlerinin kıyasen uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı bütçesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki (TBMM) bütçe görüşmelerinde başkanlıklarına yapılacak hazine yardımı ödenekleri belirlendikten sonra, hazine yardımı miktarlarını dikkate alarak hazırlanır ve valinin onayına sunulur. Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun TBMM Genel Kurulunda kabulünü müteakiben bütçe vali tarafından imzalanarak yürürlüğe konulur.

Muğla Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının bütçe ve muhasebe işlemlerine ait kayıtlar ile bu kayıtlar esas alınarak üretilen tablo ve raporlar, Strateji ve Koordinasyon Müdürlüğü tarafından üretilmektedir. Muhasebe hizmetleri işlemler için İçişleri Bakanlığının e-Bakanlık otomasyon sistemi kullanılmaktadır.

Başkanlığın 2021 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1: Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Giderin Çeşidi	Önceki Yılandan Devreden Ödenekler (TL)	Bütçe ile Verilen Ödenekler (TL)	Kurum Dışı Ek/ Özel Ödenek (TL)	Aktarmayla Eklenen/ Düşülen Ödenekler (TL)	Net Bütçe Ödeneği (TL)	Bütçe Giderleri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenekler (TL)	Sonraki Yıla Devreden Ödenekler (TL)
Personel Giderleri	0,00	1.893.000,00	18.085.613,61	+308.000,00	20.286.613,61	19.469.251,44	817.362,17	0,00
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	0,00	350.000,00	4.053.359,69	+103.000,00	4.506.359,69	4.504.092,85	2.266,84	0,00
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	411.774,12	9.504.000,00	548.388,58	+1.563.855,32	11.870.547,80	8.364.150,01	3.506.397,79	157.470,22
Cari Transferler	0,00	215.000,00	0,00	-40.000,00	75.000,00	128.168,93	46.831,07	0,00
Sermaye Giderleri	35.819.195,61	12.438.000,00	129.134.755,02	-27.827.055,65	100.232.557,85	93.940.358,11	6.292.199,74	49.332.337,13
Sermaye Transferleri	0,00	600.000,00	8.158.953,43	+25.892.200,33	34.651.153,76	33.046.813,60	1.604.340,16	0,00
Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yedek Ödenek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Toplam	36.230.969,73	25.000.000,00	159.981.070,33	0,00	171.722.232,71	159.452.834,94	12.269.397,77	49.489.807,35
---------------	----------------------	----------------------	-----------------------	-------------	-----------------------	-----------------------	----------------------	----------------------

Başkanlığın 2021 yılı bütçesi ile 25.000.000,00 TL ödenek öngörülmüştür, önceki yıldan gelen ödenek 36.230.969,73 TL, kurum dışı ek ödenek 159.981.070,33 TL olup 2021 yılı ödenek toplamı ise 171.722.232,71 TL olmuştur. Yıl içinde 159.452.834,94 TL bütçe gideri yapılmış, 12.269.397,77 TL ödenek iptal edilmiş olup 49.489.807,35 TL ödenek ertesi yıla devredilmiştir.

Tablo 2: 2021 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.386.292,08	27.191.419,13	20.667.689,07	6.523.730,06	102
04- Alman Bağış ve Yardımlar	37.173.181,05	37.173.181,05	0,00	37.173.181,05	100
05- Diğer Gelirler	133.048.226,12	138.302.880,07	24.153.136,80	114.149.743,27	86
06- Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	0
09- Red ve İadeler	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Toplam	176.607.699,25	202.667.480,25	44.820.825,87	157.846.654,38	89

Başkanlığın 2021 yılı bütçe gelir kalemlerinin toplam bütçe gelirleri içindeki dağılımına bakıldığında, gelirlerin %72,32'sini "YİKOB'lar tarafından yürütülecek hizmetler karşılığı elde edilen gelirler" kalemini içeren diğer gelirler, %23,55'ini alınan bağış ve yardımlar ve %4,13'ünü teşebbüs ve mülkiyet gelirleri oluşturmaktadır.

Tablo 3: 2021 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderlerinin Ekonomik Kodu	2021 Yılı Gider Bütçesi (TL)	2021 Yılı Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01-Personel Giderleri	20.286.613,61	19.469.251,44	96
02-S.G.K. Devlet Prim Giderleri	4.506.359,69	4.504.092,85	100
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	11.870.547,80	8.364.150,01	70
04-Faiz Giderleri	0,00	0,00	0
05-Cari Transferler	175.000,00	128.168,93	73
06-Sermaye Giderleri	100.232.557,85	93.940.358,11	93

07-Sermaye Transferleri	34.651.153,76	33.046.813,60	95
08- Borç Verme	0,00	0,00	0
Toplam	171.722.232,71	159.452.834,94	93

Başkanlığın bütçe giderlerinin; %58,9'unu sermaye giderleri, %20,7'sini sermaye transferleri, %12,2'i muhtar ücretlerini kapsayan personel giderleri, %5,3'ünü mal ve hizmet alım giderleri ve %2,8'sini Sosyal Güvenlik Kurumu devlet primi giderlerinden oluşmaktadır.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Başkanlığın faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2021 yılı Faaliyet Geliri 157.955.290,03 TL, Faaliyet Gideri 110.289.340,77 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 47.665.949,26 TL olarak gerçekleşmiştir.

Muğla Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının doğrudan hissedarı olduğu organize sanayi bölgeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 4: Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının Doğrudan Hissedarı Olduğu Organize Sanayi Bölgeleri

Sıra No	Organize Sanayi Bölgesinin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Sermay Payı (%)
1	Seydikemer Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi	2.170.182,88	868.073,15	%40
2	Milas Organize Sanayi Bölgesi	225.000,00	75.000,00	%33,33

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının muhasebe işlemlerine ilişkin esas ve usuller, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir.

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 15'inci maddesi uyarınca; Başkanlıkların muhasebe işlemleri, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hesap planı ve bu hesap planına göre oluşturulan Detaylı Hesap Planına göre yapılmaktadır.

Hesap planında yer almamakla birlikte Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği Çerçeve Hesap Planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelikteki hesap planına hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine İçişleri ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlıkları yetkilidir.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Başkanlıkların raporlama işlemleri, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine göre yapılmaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
 - 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
 - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
 - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu

9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55'inci maddesinde; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların

korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini teminen idare tarafından oluşturulan süreçler ile iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünü olarak tanımlanmıştır.

Kamu idarelerince iç kontrol sisteminde uygulanacak yöntem ve standartlar, 5018 sayılı Kanun'un 55'inci maddesinde yer alan hüküm uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecektir. Bu yetkiye istinaden İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kamu idareleri için iç kontrole ilişkin temel mevzuat yukarıdaki gibi olmakla birlikte, uygulamada, Muğla Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının 5018 sayılı Kanun'un ekindeki cetvellerde yer almaması nedeni ile Başkanlığın bu Kanun'un getirdiği iç kontrole ilişkin düzenlemelere tabi olmadığı yönünde bir görüş oluşmuştur. Başkanlığın mali iş ve işlemlerini düzenleyen mevzuatta da iç kontrole ilişkin hükümler bulunmaması nedeni ile Başkanlıkta 5018 sayılı Kanun'un öngördüğü biçimde bir iç kontrol sistemi kurulmamıştır. Ancak, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 1'inci maddesinde Yönetmelik'in amacı; ilgili mevzuata ve uluslararası standartlara uygun olarak genel kabul görmüş bütçe ve muhasebe ilkeleri çerçevesinde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının bütçelerinin hazırlanması, malî kaynaklarının yönetilmesi ve kontrolü, hesap ve kayıtların tutulması ve raporlanmasında kullanılacak muhasebe standartlarının ilgili kişilerin bilgi ve ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde düzenlenmesi ve raporlanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek olarak ifade edilmiştir.

Yönetmelik'in düzenleme amacı taşıdığı hususlardan bir tanesi olan "mali kaynakların yönetilmesi ve kontrolü" aynı zamanda iç kontrol sisteminin bileşenlerinden bir tanesidir. Kontrol faaliyetleri, halihazırda mevcut olan ya da gerçekleşmesi öngörülen riskleri ortadan kaldırmak, etki ve/veya ihtimalini azaltmak üzere planlanarak uygulanan tüm eylemlerdir. Yönetmelik incelendiğinde bu anlamda kontrol faaliyetlerine ilişkin düzenlemelerin mevcut olmadığı görülmektedir.

Yönetmelik'in 19'uncu maddesi ile Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hallerde Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümlerinin kıyasen uygulanacağı hüküm altına alınması nedeni ile Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının 5018 sayılı Kanun'da ve ikincil mevzuatta yer alan iç kontrol düzenlemeleri kapsamında yer aldıkları, 5018 sayılı Kanun'un ve ilgili diğer mevzuatın öngördüğü biçimde bir iç kontrol sistemini kurmakla yükümlü oldukları düşünülmektedir.

Kurumda iç kontrol sistemi olmamakla beraber, yasal düzenlemeler ve standartlar çerçevesinde iç kontrole yönelik birtakım faaliyetlerden söz etmek mümkündür. Ancak iç kontrol faaliyetlerinin izlenmesi ve yönlendirilmesinde görevli bir yapı veya birimler tarafından iç kontrol değerlendirme ve raporlama faaliyeti gibi alınması gereken önlemlere ilişkin uygulanan bir eylem planı söz konusu değildir.

Harcama birimleri ve malî hizmetler birimi tarafından, mali işlemlerin uygunluğunun kontrolüne ilişkin ön mali kontrol sistemi kurulması için herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Ön mali kontrol alanındaki 5018 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat düzenlemelerine uygun olarak Kurumun ihtiyacına uygun bir yönerge ile ön mali kontrolün kapsamı belirlenmeli ve sistem işler hale getirilmelidir.

Kurumsal riskler ile iç kontrol risklerinin belirlenmesi ve risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetlerinin belirlenmesine yönelik çalışma yapılmamıştır.

Faaliyet raporu hazırlanmamıştır. Ayrıca üst yönetici ve harcama birimleri tarafından imzalanmış bir iç kontrol güvence beyanı da bulunmamaktadır.

İş akış süreçleri hazırlanmamıştır. İç Kontrol Rehberine göre, idarelerde faaliyetlere ait iş akış süreçleri yazılı olarak oluşturulmalıdır. İş akış süreçlerindeki imza ve onay mercileri belirlenmeli, personele duyurulmalıdır. Yetki devirleri ve bunun sınırları yazılı olarak belirlenmemiştir. Yetki devirleri, üst yönetici tarafından belirlenen esaslar ve sınırlar dâhilinde yazılı olarak ilgililere bildirilmelidir. Yapılan görevlendirmeler de görevler ayrılığı ilkesini tam olarak yerine getirememektedir. Hata, eksiklik, yanlışlık, usulsüzlük ve yolsuzluk risklerini azaltmak için faaliyetler ile mali karar ve işlemlerin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrolü görevleri farklı kişilere verilmelidir. Personel sayısının yetersizliği nedeniyle görevler ayrılığı ilkesinin tam olarak uygulanmadığı idarelerin yöneticileri risklerin farkında olmalı ve gerekli önlemleri almalıdır.

Kurum tarafından hizmet içi eğitim programları düzenlenmektedir. Ancak yapılan programların ihtiyaç analizine dayalı olarak yapılmadığı görülmektedir. Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne göre; her görev için gerekli eğitim ihtiyacı belirlenmeli, bu ihtiyacı giderecek eğitim faaliyetleri her yıl planlanarak yürütülmeli ve gerektiğinde güncellenmelidir.

Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir. Kamu İç Kontrol Rehberi'nde; Kamu yönetiminde yürütülen görevlerden bazılarının, diğer görevlerle kıyaslandığında, gerek

doğası gerekse de idarenin itibarı, yolsuzluk riski, gizli bilgilerin açığa çıkarılması ve benzeri yönlerden çok daha büyük önem taşıdığı, bu yüzden kurumda hassas görevlerin belirlenmesi gerektiğinden bahsedilmiştir. Belirlenen kriterlere göre hassas görevler tespit edilmeli, tanımlanan risklerin etkisini azaltmak için özel kontrol mekanizmaları (rotasyon, yedek personel görevlendirme vb.) geliştirilerek risk seviyesinde meydana gelen değişiklikler gözden geçirilmelidir.

Kurum'da iç denetim birimi bulunmamaktadır. Bu nedenle iç denetim ve raporlama faaliyeti söz konusu değildir. Bu nedenlerle faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesi, varlık ve kaynakların korunması, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulması, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesi amacıyla yasal düzenlemelerin öngördüğü biçimde bir iç kontrol ortamının geliştirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Muğla Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmaz Kültür Varlıkları Katkı Payları Tahakkuk İşlemleri Muhasebe Kayıtlarının Tam ve Doğru Olarak Yapılmaması

Belediyelerce taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı olarak tahsil edilen tutarların İdareye bildirilmesi sonrası yapılması gereken tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı ve bu payların banka hesabına yatırılmasıyla birlikte emanet hesaplarda izlendiği tespit edilmiştir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na göre belediyelerin ve il özel idarelerin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu uyarınca mükellefler adına tahakkuk eden emlak vergisinin %10'u nispetinde ayrıca taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı tahakkuk ettirilmektedir. Yine aynı Kanun uyarınca, belediyece taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı olarak tahakkuk ettirilen bu tutarlardan tahsil olunanların tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenmesi gerekmektedir.

Öte yandan, yapılan düzenleme ile il özel idaresi bulunmayan illerde tahsil edilen tutarların yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına gönderilmesi hükme bağlanmıştır. 6360 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde, 2863 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi kapsamında il özel idarelerince kullanılan haklar ve yetkiler ile yürütülen görevlerin, il özel idaresi bulunmayan illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKOB) tarafından kullanılacağı ve yürütüleceği düzenlenmiştir.

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığının Seri No: 2016/3 Tahsilat İç Genelgesi'nde YİKOB'ların tüzel kişiliği haiz özel bütçeli kuruluş oldukları gerekçesiyle tahsil edilen kültür varlıkları katkı paylarının bütçe geliri olarak kaydedilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Belirtilen düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde, taşınmaz kültür varlıkları katkı paylarına ilişkin tüm hak ve yetkilerin YİKOB'lara verildiği görülmektedir. Dolayısıyla

taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payının, genel bütçenin dışında özel bütçeli kamu tüzel kişisi olarak YİKOB tarafından takip ve tahsil edilmesi ve kendi bütçesine gelir kaydedilmesi gerekmektedir.

Kültür varlıklar payının takip ve tahsil işlemleri ile gelir kayıtlarının nasıl yapılacağı Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir. Anılan Yönetmelik'in "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 87'nci ve "Hesabın işleyişi" başlıklı 88'inci maddelerinde 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabına ilişkin işlemleri açıklanmıştır.

Buna göre gelirler belediyeler tarafından bildirildiğinde, 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak; tahakkuk eden gelirler tahsil edildiğinde ise 102-Banka Hesabına borç, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına alacak; diğer taraftan 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilmeleri, 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabında kayıtlı tutarlardan mali yıl sonuna kadar tahsil edilemeyen tutarların ise 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına devredilmesi gerekmektedir.

Ayrıca bazı alacakların yeniden yapılandırılmasına ilişkin 7256 ve 7326 sayılı Kanunlar gereği tahsil edilmemiş kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payları yapılandırıldığından bu payların vadesine göre 122 veya 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına kaydedilmesi gerekir.

Ancak, uygulamada belediyelerce katkı payı olarak tahsil edilen tutarların İdareye bildirilmesi sonrasında herhangi bir muhasebe kaydı yapılmamakta, paylardan nakden gönderilen tutarlar 102-Banka Hesabına borç ve 333-Emanetler Hesabına alacak kaydedilmektedir. Kültür varlıkları ile ilgili projeler Vali tarafından onaylandığında da proje tutarı kadar kültür varlıkları payı 333-Emanetler Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak ve 805-Bütçe Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800-Bütçe Geliri Hesabına alacak kaydedilmektedir. Kültür varlıkları hakediş bedelleri ödendiğinde ise hakediş tutarı 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı ile 830-Bütçe Gideri Hesabına kaydedilmektedir.

2021 yılı içerisinde YİKOB tarafından faizi ile birlikte tahsil edilen katkı payı tutarı 39.408.296,71 TL 333-Emanetler Hesabına alınmıştır. Bu hesapta kayıtlı tutarın 11.854.657,36 TL'si kültür varlıkları projeleri için faaliyet geliri olarak kaydedilmiş kalan tutar 333-Emanetler Hesabında durmaktadır. Tahsil edilen katkı payı tutarının 333-Emanetler Hesabında izlenmesi sonucu 2021 yılı içerisinde tahsil edilen katkı payı tutarının 27.553.639,35 TL'si faaliyet geliri olarak kaydedilmemiştir. Bununla birlikte 2021 yılı sonu itibariyle, 2021 yılı ve önceki yıllara

ait olmak üzere tahsil edilen ve bankada bulunan 111.950.594,70 TL katkı payı tutarı 333 Emanetler Hesabında yer almaktadır. Ayrıca 2021 yılı sonu itibariyle belediyeler tarafından gönderilmemiş, 7326 ve 7256 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılmış 6.658.743,94 TL alacak bulunmaktadır. Bu tutar ise; muhasebe kayıtlarında yer almamaktadır.

Katkı paylarına ait kayıtların doğru yapılmaması 600-Gelirler Hesabının 27.553.639,35 TL, 122/222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı toplamının ise 6.658.743,94 TL eksik görünmesine ve 333-Emanetler Hesabının ise 111.950.594,70 TL fazla görülmesine neden olmaktadır.

BULGU 2: Organize Sanayi Bölgesi Tüzel Kişiliğindeki Ortaklık Hisselinin Muhasebe Kayıtlarına Yansıtılmaması

Organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğindeki ortaklık hissesinin muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı başlıklı 181'inci maddesinde, bu hesabın mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zarar ile bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in 182'nci maddesinde, mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nominal sermaye ve gerekse ayni sermaye transferi şeklindeki iştiraklerin gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedileceği belirtilmektedir.

İdarenin Milas Organize Sanayi Bölgesi tüzel kişiliğinde 75.000,00 TL ortaklık payı bulunmasına rağmen 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına bu ortaklık payı ile ilgili herhangi bir kayıt bulunmadığı görülmektedir. Yapılmayan bu kayıt dolayısıyla 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının bilançoda 75.000,00 TL eksik olduğu tespit edilmiştir.

Bu husus 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunda bulgu konusu edilmiş ve devam etmektedir.

Organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğindeki ortaklık hissesinin muhasebe kayıtlarına alınarak mali tablolarda tutarlılığın sağlanması gerekmektedir.

Organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğindeki ortaklık hissesinin 2022 yılında muhasebe kaydının yapıldığı ifade edilmiştir. Ancak 2022 yılında yapılan doğru kayıt 2021 yılı bilançosunda oluşan hatalı durumu değiştirmemektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Su Ürünleri İstihsal Hakkı Kiralarının Tahsil Sürecinin Sağlıklı İşlememesi

Su ürünleri üretim hakkının kiralanmasına ilişkin sözleşmelerden kaynaklanan kira borçlarının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'na (YİKOB) bildirilmemesi ve sözleşme suretlerinin YİKOB'a geç gönderilmesi nedeniyle kira bedellerinin tahsilinde aksaklıklar yaşandığı görülmüştür.

31.10.2020 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Su Ürünleri Üretiminde Kiralama Yönetmeliğinin 5'inci maddesi çerçevesinde, su ürünleri üretim yerlerinde yapılacak su ürünleri yetiştiriciliği yatırımlarında ihtiyaç duyulan su ve su alanları ile bu alanlarda ticari, amatör, ıslah ve rekreasyonel amaçlı istihsal hakkı için Tarım ve Orman Bakanlığından kiralama yapılması zorunludur. Bakanlık adına bu işlemler illerde il müdürlüklerince yürütülmektedir.

Anılan Yönetmeliğin 5'inci maddesinde; İl müdürlüğü ile kiracı arasında kira sözleşmesi düzenleneceği, kira sözleşmesi ve şartnamenin birer suretinin kiralamayı müteakiben otuz gün içinde il özel idaresine veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına gönderileceği, il müdürlüğünce su ve su ürünleri üretim yerinin bir tutanak ile kiracıya teslim edileceği,

11'inci maddesinde; kira bedelinin ödeme yerinin, kiralama yapılan su veya su ürünleri üretim yerinin bulunduğu ilin il özel idaresi veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı olduğu, kiraların ve alacakların tahsil edilememesi durumunda, il özel idareleri veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı tarafından yazı ile bildirilmesi üzerine il müdürlüğü tarafından gerekli süre verildikten süre kira sözleşmesinin fesh edileceği,

10'uncu maddesinde ise; geçmiş dönemlerde tahakkuk etmiş ve ödenmeyen her türlü kira borcunun tahsili halinde ödeme yerinin il özel idareleri veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı olduğu belirtilmiştir.

Mezkur Yönetmelik ile su ürünleri istihsal hakkı kiralarının tahsil yetkisi ile tahsiline ilişkin takip ve kontrol işlemleri 31.10.2020 tarihinde YİKOB'lara devredilmiştir.

Yapılan incelemede, kira sözleşmelerinin birer suretinin ancak 2021 yılı sonu itibariyle tamamlanarak YİKOB'a verildiği, 2021 yılı ve öncesi yıllara ait tahsil edilmeyen kira bedellerinin YİKOB'a bildirilmediği, tahakkuk işlemi yapılmadığından tahsil edilen kira bedellerinin hangi kira sözleşmesine ve hangi döneme ait olduğunun belirlenemediği görülmüştür.

Tahsil işlemlerinin sağlıklı yürütülmesi için kiracılara ilişkin güncel, tam ve doğru bilgilerin alınarak kurumsal veri tabanının oluşturulması ve kira tahakkuklarının yapılması gerekmektedir.

Bu husus gelirlerin tahakkuk ve tahsil işlemlerinin mali tablolarda tam ve doğru olarak yer almamasına neden olmaktadır.

Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, kira bedellerinin 2022 yılı başından itibaren düzenli olarak e-içişleri gelir modülüne tahakkuk ve tahsilatının işlenerek muhasebe kayıtlarının yapıldığı ifade edilmiştir.

BULGU 2: Vilayetler Birliği İçin Ayrılan Payların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

İdarenin, Vilayetler Birliği için ayrılan tutarları 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında izlemediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin, 363-Kamu İdareleri Payları Hesabının niteliğine ilişkin 276'ncı maddesinde; bu hesabın, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Yönetmelik'in 277'nci maddesine göre, bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar bir taraftan 363-Kamu İdareleri

Payları Hesabına alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilmelidir.

Bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarların ise 363-Kamu İdareleri Payları Hesabına borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Birlik Ana Tüzüğü'nün 24'üncü maddesinde; birlik üyelerinin, en son kesinleşmiş bütçelerinin % 1'ini birlik faaliyet giderlerine katılım payı olarak birliğe ödeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede Birliğe 2020 yılında aktarılacak olan % 1'lik tutarın 97.535,68 TL olduğu ve bu tutarın 363-Kamu İdareleri Payları Hesabına kaydedilmeden ödendiği görülmüştür.

BULGU 3: Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Yerine Brüt Tutar Olarak Bütçe Geliri Kaydedilmesi

Mevduat faiz gelirlerinin muhasebeleştirilmesinde bütçe geliri olarak net tutar yerine brüt tutarın kaydedildiği görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesinde, kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemlerinin, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izleneceği, gelir ve gider hesaplarının, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsus olduğu, aynı Yönetmeliğin 39'uncu maddesinde gelir ve giderlerin, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedileceği, diğer taraftan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 57'nci maddesinde, faiz tutarlarının muhasebeleştirilmesinde banka hesabına aktarılan tutarın 800-Bütçe Gelirleri Hesabına borç, 805-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Buna göre, mevduat faizinin muhasebeleştirilmesinde 600-Gelirler Hesabında brüt tutarın, bütçe hesaplarında ise net tutarın dikkate alınması gerekmektedir.

Yapılan incelemede ise, yıl içinde toplam 5.468.740,41 TL brüt mevduat faiz geliri elde edildiği, faiz gelirinin mevzuata uygun olarak brüt tutarının 600-Gelirler Hesabına kaydedildiği ancak söz konusu gelirin net tutarı yerine brüt tutarının 800-Bütçe Gelirleri ve 805-Gelir Yansıtma Hesaplarına kaydedildiği görülmüştür. Mevduat faizi gelirlerinin 800-Bütçe Gelirleri

ve 805-Gelir Yansıtma Hesaplarına net yerine brüt tutar olarak kaydedilmesi nedeniyle bu hesaplara 273.437,06 TL fazla kayıt yapılmış olmaktadır.

Faiz gelirlerinin bütçe geliri olarak muhasebeleştirilmesinde belirtilen düzenlemeler çerçevesinde net tutarların dikkate alınması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında, mevduat faiz gelirlerinin muhasebeleştirilmesinde net tutarlarının kaydının yapılmasına 2022 yılından itibaren başlanıldığı ifade edilmiştir. Ancak 2022 yılında yapılan doğru kayıt 2021 yılı bütçe gelirlerinde oluşan hatalı durumu değiştirmemektedir.

BULGU 4: Elektrik Dağıtım Şirketi Adına Yapılan Elektrik Trafolarının Devirlerinin Yapılmaması ve Bunlar İçin Bütçeden Yapılan Giderlerin Dağıtım Şirketinden Alınmaması

İdare tarafından ihale edilen yapım işlerinde, enerji müsaadesi alınabilmesi için elektrik dağıtım şirketi tarafından yapılması gereken trafo kurulumlarının idare tarafından yapılması ve dolayısıyla bunlara ilişkin kurulum ve diğer ilk yatırım giderlerinin dağıtım şirketine rücu edilmek üzere kurum bütçesinden karşılanmış olmasına rağmen, söz konusu giderlerin dağıtım şirketinden alınmadığı görülmüştür.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 3'üncü maddesinde dağıtım tesisinin, iletim tesislerinin bittiği noktadan tüketicilerin yapı bina giriş noktalarına kadar elektrik dağıtım için teçhiz edilmiş tesis ve teçhizat ile dağıtım şirketince teçhiz edilen ya da devralınan sayaçları ifade edeceği hüküm altına alınmıştır.

Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin 3'üncü maddesinde; Bağlantı hattı, yapı bina giriş noktasından itibaren dağıtım şebekesine kadar olan hat olarak, bağlantı noktası ise, yapı bina giriş noktası olarak tanımlanmıştır.

Ayrıca Yönetmeliğin "Bağlantı görüşü" başlıklı 10/A maddesinde; gerçek veya tüzel kişilerin, dağıtım sistemine bağlantı talebinin dağıtım şirketi tarafından bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde karşılanmasının esas olduğu, başvuru sahibinin bağlantı talebinin karşılanabilmesi için dağıtım şirketi tarafından bildirilen sürenin başvuru sahibi tarafından uzun bulunması ve bağlantı talebinin dağıtım şebekesi yapılarak karşılanabilir olması halinde gerekli yatırımın başvuru sahibi tarafından üstlenilebileceği belirtilmiştir.

Bahsi geçen Yönetmeliğin "Dağıtım varlıkları" başlıklı 21'inci maddesine göre; sistem

kullanımı açısından kapasitenin yetersiz olması nedeniyle, genişleme yatırımı veya yeni yatırım yapılmasının gerekli olduğu hallerde, söz konusu yatırımın dağıtım şirketi adına, bağlantı yapmak başvuru sahibi tarafından karşılanması halinde gerçekleşen yatırıma ait bedel, dağıtım şirketi tarafından belirlenen tarihte yatırımı yapan kişiye ödenir.

Dolayısıyla, enerjinin bina giriş noktalarına kadar getirilmesi dağıtım şirketlerinin uhdesinde olduğundan, başvuru sahibi tarafından karşılanan yatırımın dağıtım şirketi tarafından ödenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okul ve hizmet binaları yapılması için Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'na (YİKOB) ödenek gönderildiği, YİKOB tarafından hizmet binaları ile okulların ihale edilerek yapıldığı, söz konusu ihaleler kapsamında trafoların da yer aldığı ancak trafoların elektrik dağıtım şirketine devredilmemesi sonucu trafo kurulumu ve buna bağlı olarak bütçeden yapılan diğer giderlerin elektrik dağıtım şirketinden alınmadığı görülmüştür.

2014 yılından itibaren çok sayıda trafo yapıldığı dikkate alındığında kamu idarelerinin elektrik dağıtım firması tarafından yapılması gereken giderlerinin üstlenilmesi ile yatırım giderlerinin yersiz olarak artmasına sebep olmaktadır. Bununla birlikte trafoların elektrik dağıtım şirketine devredilmemesi sebebiyle bunlar için ayrıca bakım, onarım ve işletme giderlerine de katlanması gerekmektedir.

2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunda bulgu konusu edilen bu hususa ilişkin çalışmalara başlanmış olmakla birlikte bu aşamada çalışmalar tamamlanmamıştır.

Sonuç olarak, İdare tarafından yapılan trafoların sorumlu dağıtım şirketine devri için gerekli işlemlerin başlatılması, ilgili kurumların elektrik dağıtım şirketi ile bir bağlantı anlaşması veya tesis yapım anlaşması imzalamalarının sağlanması ve bu suretle devredilen trafo bedellerinin takip ve tahsili için Defterdarlık Muhasebe Müdürlüğüne yazı yazılması gerekmektedir.

Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, gerçekleştirilen elektrik trafo imalatlarının ilgili dağıtım şirketine devir edilebilmesi için yatırımcı kuruluş olan il milli eğitim müdürlüğü ile dağıtım şirketi arasında protokol yapılması ve bu suretle oluşan bedellerin takip ve tahsili için defterdarlık muhasebe müdürlüğüne yatırımcı kuruluş tarafından yazı yazılması hususlarında il milli eğitim müdürlüğünün uyarıldığı ve gerekli takibin yapılmakta olduğu ifade edilmiştir.

BULGU 5: Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılan ve Gerçekleşmesi Belli Süreyi Gerektiren Hizmet ve Yapım İşlerinde Sözleşme Yapılmaması

İdare tarafından doğrudan temin yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen hizmet ve yapım işlerinin gerçekleştirilmesi belli bir süreyi gerektirdiği halde bu alımlarda sözleşme yapılmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 53'üncü maddesine dayanılarak hazırlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22'nci maddesinde; doğrudan temin kapsamında alımı yapılacak malın teslimi veya hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın bir sözleşmeye bağlanmasının zorunlu olduğu, bir defada yapılacak alımlarda sözleşme yapılmasının idarelerin takdirinde olduğu belirtilmiştir.

Doğrudan temin uygulamasında sözleşme düzenlenmesi, idarenin takdirinde bir husus olmakla birlikte özellikle bir defada yapılmayacak alımlarda, bir başka ifadeyle işin gerçekleştirilmesinin belli bir süreye bağlı olduğu mal, hizmet veya yapım işlerinde sözleşme düzenlenmesi gerekir.

Yapılan incelemelerde doğrudan temin yoluyla sağlanan; çeşitli bakım ve onarım işlerinde işin süresinin 15 gün ile 30 gün arasında belirlenmiş olmasına rağmen, gerçekleşmesi belli bir süreyi gerektiren bu alımlarda sözleşme yapılmadığı görülmüştür.

Sözleşme yapılması hukuki uyumsuzlukların çözümünde ve tarafların hak ve yükümlülüklerinin belirlenmesinde önem arz ettiğinden, işin tamamlanmasının belli bir süreyi gerektirdiği durumlarda sözleşme düzenlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, 4734 sayılı Kanununun 22/d maddesi uyarınca doğrudan temin yöntemi yoluyla gerçekleştirilen ve gerçekleştirilmesi belli süre gerektiren mal, hizmet ve yapım işlerinde 2021 yılı sonu itibariyle sözleşme yapılmasının sağlandığı ifade edilmiştir. Ancak 2021 sonu itibariyle bu hususun tam olarak düzeltilmediği görülmüştür.

BULGU 6: Temsil Ağırlama Giderlerinde Gerçekleştirme Görevlisinin Mal ve Hizmet Alım Sürecinin Dışında Yer Alması Nedeniyle Yetki ve Sorumluluk Uyumsuzluğu Bulunması

İdare tarafından Muğla Valiliği adına gerçekleştirilen temsil, ağırlama, tören, tanıtma giderlerine ilişkin harcama sürecinde, harcama belgelerine göre mali sorumluluk taşıyan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKOB) personeli gerçekleştirme görevlisinin, fiilen mal ve hizmetin alım sürecinde bulunmamasının yetki ve sorumluluk uyumsuzluğuna sebep olduğu görülmektedir.

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik'in 5'inci maddesine göre "*Temsil, tören, ödüllendirme ve protokol hizmetlerini yürütmek*" YİKOB'un görevleri arasında yer almaktadır.

Aynı Yönetmelik'in 11'inci maddesine göre, "*Temsil ve ağırlama, tören, protokol ve ödüllendirme giderlerine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek*" İdari ve Mali İşler Müdürlüğünün görevleri arasında yer almaktadır.

Yapılan incelemede temsil ve ağırlama giderlerine ilişkin süreçte mal ve hizmetlere ilişkin niteliklerin belirlenmesi, piyasa fiyat araştırması yapılması, tedarikçilerin belirlenmesi, işin yaptırılması, mal veya hizmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması ve belgelendirilmesi işlemlerinin tamamının Valilik Özel Kalem Müdürlüğü ve Protokol Müdürlüğü tarafından gerçekleştirildiği, YİKOB İdari ve Mali İşler Müdürlüğünün ise gelen belgeleri ödeme emri belgesine bağladığı görülmektedir.

Ödeme emri belgesi üzerinde harcama yetkilisi olarak YİKOB İdari ve Mali İşler Müdürünün, gerçekleştirme görevlisi olaraksa aynı müdürlükten bir personel imzası bulunmaktadır.

Uygulamada İdari ve Mali İşler Müdürlüğünün satın alma sürecinde yer almamasına rağmen ödeme evrakının hazırlanmasında ve imzalanmasında gerçekleştirme görevlisi olarak yer alması ve işin mali sorumluluğunu yüklenmesi mali sorumluluk ve hesap verebilirlik ilişkisini bozmaktadır.

Gerçekleştirme görevlileri 5018 sayılı Kanuna göre; harcama talimatı üzerine; işin yaptırılması, mal veya hizmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması görevlerini yürütürler.

Ödeme emri belgesi düzenleyen ve bu sıfatla imzalayan gerçekleştirme görevlisi, bu belge ile birlikte harcama sürecindeki diğer belgelerin doğruluğundan ve mevzuata uygunluğundan harcama yetkilisi ile birlikte sorumludur.

Diğer belgelerin düzenlendiği süreçte, işin yaptırılması, mal ve hizmetin alınması, muayene kabul ve teslimine ilişkin işlemler ve bunların belgelendirilmesinde görev alanların fiilen harcama yetkilisi ve gerçekleştirme görevlilerinin hiyerarşik olarak kontrolleri dışında olmaları durumunda mali sorumlulukları ortadan kalkmayacağı gibi gerçekleştirme görevlisi ve harcama yetkililerinin de görevlerini hesap verebilir şekilde gerçekleştirdikleri söylenemez. Zira onlar da kontrol edemedikleri bir sürecin doğruluğuna ve hukuka uygunluğuna imza atmış olmaktadır.

İlgili Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde başkanlık bünyesinde valinin onayıyla geçici birimler oluşturabileceği belirtilmiştir. Oluşan uyumsuzluğun çözümü için bir geçici birim oluşturulup temsil ve ağırlama giderlerine ilişkin işlerin bu birim bünyesinde yürütülmesi sağlanabilir. Böylece yetki ve sorumluluğun oluşturulan geçici birime devri ile uyumsuzluğun giderilebileceği değerlendirilmektedir.

Yapılan açıklamalar çerçevesinde temsil, ağırlama, tören, protokol giderlerine ilişkin satın alma sürecinde yer alan yetki ve sorumluluk uyumsuzluğunun giderilmesine yönelik tedbirlerin alınması gerekir.

Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, Valilik Özel Kalem Müdürlüğü ve Protokol Şube Müdürlüğünden temsil, ağırlama, tören, protokol giderlerine ilişkin satın alma sürecinde gerçekleştirme görevlisi olarak yer alacak personel bilgilerinin istendiği ve gerekli işlemlerin tamamlandığı ifade edilmiştir. Gerekli yazışmaların yapıldığı görülmüş olmakla birlikte bu hususun tamamlanmadığı anlaşılmaktadır.

BULGU 7: Yapım İşlerinde İş Artış ve Eksilişine İlişkin Gerekçelerin Yeterli Olmaması

İdare tarafından gerçekleştirilen bazı yapım işlerinde iş artış ve eksiliş teknik gerekçe raporlarının olmadığı veya yetersiz olduğu ve görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Sözleşme Kapsamında Yaptırılacak İlave İşler, İş Eksilişi ve İşin Tasfiyesi" başlıklı 24'üncü maddesinde; yapım sözleşmelerinde, öngörülemez durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde,

artışa konu olan işin sözleşmeye esas proje içinde kalması, idareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması şartlarıyla, anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin %10'una kadar oran dahilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "Proje Uygulanması" başlıklı 12'nci maddesinde; sözleşme konusu işlerle ilgili proje vb. teknik belgelerde, değişiklik yapılmaksızın işin tamamlanmasının fiilen imkansız olduğu hallerde, idarenin işin sözleşmede belirtilen niteliğine uygun bir şekilde tamamlanmasını sağlayacak proje değişikliği yapmaya yetkili olduğu belirtilmiştir.

Yukarıdaki maddelerden anlaşılacağı üzere proje değişikliği ve iş artışı yapabilmenin şartları ve süreçleri belirlenmiştir. İş artışlarında idarelerce yapılacak öncelikli işlem, Kanun'un 24'üncü maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde, iş artışı yapılacak kalemleri gerekçeli bir rapora dayanarak belirlemektir. Daha sonra ise sözleşme kapsamında yaptırılacak yeni iş kalemlerine ait fiyatların belirlenmesi gerekir.

Yapı denetim hizmetlerinin bir kısmı idare personeli tarafından yapılırken büyük bir kısmı ihale yöntemi ile müşavir firmalardan sağlanmaktadır.

Yapılan incelemede bazı iş artış ve eksilişlerine ilişkin gerekçe raporunda, değişen bazı imalat kalemlerine ait teknik gerekçelerin belirtilmediği veya yetersiz olduğu, geçici kabul aşamasındaki yapılan imalat değişikliklerinin ise teknik gerekçe raporunun olmadığı görülmüştür.

İş artış ve eksiliş kararlarında, artış ve eksiliş konu olan işin yürürlükteki mevzuatta belirtilen kriterlere göre değerlendirilmesi, gerekçe raporlarının yeterli nitelikte ve imalat değişikliklerin tamamını kapsayacak şekilde açıklayıcı olarak hazırlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, iş artış ve eksilişlerinde imalat değişikliklerine ait gerekçe raporlarının yeterli nitelikte ve değişikliklerin tamamını kapsayacak şekilde olması için müşavir firmalara gerekli uyarı ve bilgilendirmelerin yapıldığı ifade edilmiştir.

BULGU 8: Yapım İşlerine Ait Nihai Projelerin İdareye Teslim Edilmemesi

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek geçici kabulü yapılan yapım işlerinde nihai projelerin idareye teslim edilmediği görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 11'inci maddesinde; işlerin geçici kabulü yapıldıktan sonra, uygulama sırasında yapılmış değişiklikleri de içeren ve işin bitmiş durumunu gösteren nihai projelerin orjinallerinin, yüklenici tarafından bedelsiz olarak hazırlanıp idareye teslim edileceği belirtilmiştir.

Şartnameye göre; ilave imalat veya imalat değişiklikleri içeren, yapının her türlü kesit, detay ve görünümü ile imalat mahallerinin yer aldığı işin bitmiş durumunu gösteren nihai projelerin (as-built), geçici kabulden sonra yüklenici tarafından idareye ozalit baskı ve AutoCad formatında teslim edilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, geçici kabulü yapılmış olan yapım işlerinde nihai projelerin idareye teslim edilmediği görülmüştür.

Bu husus 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunda bulgu konusu edilmiş ve devam etmektedir.

Nihai projelerin hazırlanıp idareye teslim edilmesi; hangi imalatların yapıldığı ve bu imalatların nerelere yapıldığının bilinmesi ve daha sonra yapılacak bakım, onarım ve tadilatların sağlıklı yürütülmesi açısından önem arz etmektedir.

Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, tüm işlere ait projelerin arşiv düzenlemesinin devam ettiği, arşiv incelemesi sonucu eksik veya ulaşılamayan as-built projeler için ilgili müşavir firmaya gerekli bilgilendirmelerin yapıldığı, eksikliklerin tamamlanması hususunda iş ve işlemlerin devam ettiği ifade edilmiştir.

BULGU 9: İç Kontrol Çalışmalarının Sistemli ve Bütünleşik Şekilde Tasarlanmaması ve Bir Eylem Planına Dayanmaması

İdarenin iç kontrol sistemi çalışmalarının bir iç kontrol uyum eylem planı doğrultusunda gerçekleştirmediği görülmektedir.

İç kontrol, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ile kamu idarelerinde kurulmasını öngörülen idarelerin belirlenmiş hedeflere ulaşmasında ve misyonunu

gerçekleştirmesinde makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanmış ve kurumun genelini etkileyen bütünleşmiş bir süreçtir. İç kontrol sadece finansal işlemler ve raporlama ile ilgili değil; yönetimi, idare süreçlerini, stratejiyi ve kurumun diğer faaliyetlerini kapsayan tüm kontrolleri ifade eder.

İç kontrol sistemi ile kurumsal faaliyetlerin etkili ve verimli olması, mali raporların güvenilirliği, çalışmaların hukuka uygunluğuna, yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önlenmesi ve varlıkların korunmasına ilişkin makul bir güvence sağlayacak bir yönetim sistemi kurulmaya çalışılmaktadır.

Bu amaçları gerçekleştirebilmek amacıyla belirli iç kontrole ilişkin geliştirme alanlarında standartlar belirlenmiş ve bu standartları sağlamak ve iyileştirmek amacıyla kontrol başlıkları tespit edilmiştir.

İdareler her bir standart ve kontrol başlığının gerektirdiği ortamın ve koşulların sağlanması amacıyla kendi eylemlerini belirler ve bu eylemlerin gerektirdiği çalışmaları yerine getirirler.

Kontrol başlıkları çerçevesinde amaca uygun şekilde belirlenen eylemler gerçekleştirildikçe uygun bir iç kontrol sisteminin amaçları gerçekleşmiş olacak ve faaliyetlerin verimliliği ile performansına, işlemlerin hukuka uygunluğuna ve mali tabloların güvenilirliğine ilişkin makul güvence sağlayan uygun bir kamu mali yönetimi ve kontrol ortamına erişilmiş olacaktır.

İdarenin 2019 yılına ait Sayıştay Denetim Raporunda iç kontrol sistemine ilişkin detaylı değerlendirmelerde bulunulmuş ve kamu iç kontrol standartları karşısındaki uyum düzeyi kontrol bileşenleri doğrultusunda irdelenmiştir. Herşeyden önce çalışmaların bir uyum eylem planı doğrultusunda yürütülmemesi sistem çalışmalarının sürdürülebilir olması önündeki en büyük engeldir.

İdare iç kontrol sistemi çalışmalarını bu konuda oluşan mevzuat çerçevesinde yürütmeli, Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ve Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi çerçevesinde bir eylem planı ortaya koyarak sistemli bir şekilde tasarlamalı ve sürdürülebilir şekilde yürütmelidir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: ÖNCEKİ YIL/YILLAR SAYIŞTAY DENETİM RAPORUNA İLİŞKİN İZLEME FORMU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Organize Sanayi Bölgesi Tüzel Kişiliğindeki Ortaklık Hisselinin Muhasebe Kayıtlarına Yansıtılmamış Olması	2019	Yerine Getirilmedi	Bu husus bulgu konusu yapılmış, raporun denetim görüşünün dayanağı bölümünde bulgu 2'de yer almaktadır.
Elektrik Dağıtım Şirketi Adına Yapılan Elektrik Trafolarının Devirlerinin Yapılmaması ve Bunlar İçin Bütçeden Yapılan Giderlerin Dağıtım Şirketinden Alınmaması	2019	Yerine Getirilmedi	Bu husu bulgu konusu yapılmış, raporun diğer bulgular bölümünde bulgu 4'te yer almaktadır.
Yapım İşleri İhalelerinde İş Artış ve Eksiliş Sürecinin Mevzuatta Öngörülen Usullere Göre Yapılmaması	2019	Yerine Getirilmedi	Bu husu bulgu konusu yapılmış, raporun diğer bulgular bölümünde bulgu 7'de yer almaktadır.
Yapım İşlerine Ait Nihai Projelerin İdareye Teslim Edilmemesi	2019	Yerine Getirilmedi	Bu husu bulgu konusu yapılmış, raporun diğer bulgular bölümünde bulgu 8'de yer almaktadır.
Taşınmaz Kültür Varlıkları Katkı Payları Tahakkuk, Takip ve Tahsil	2019	Yerine Getirilmedi	Bu husus bulgu konusu yapılmış, raporun denetim görüşünün

İşlemleri Muhasebe Kayıtlarının Tam ve Doğru Olarak Yapılmaması			dayanağı bölümünde bulgu 1'de yer almaktadır.
---	--	--	---